

Rośliny też chorują na raka

10 września 2024

Rak roślin, wywołany przez bakterie i grzyby, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia roślin i może prowadzić do dużych strat gospodarczych w uprawach – przekazał Śląski Uniwersytet Medyczny (SUM). Choroba atakuje zarówno drzewa owocowe, jak i warzywa.

Rośliny, podobnie jak ludzie, mogą cierpieć na różne choroby, a jedną z najbardziej niebezpiecznych jest rak, który atakuje zarówno rośliny ozdobne, jak i te uprawne – poinformował w komunikacie SUM. Choroba ta, wywoływana przez patogeny bakteryjne lub grzybicze, prowadzi do powstawania narośli, martwic oraz uszkodzeń tkanki, co w wielu przypadkach może zagrażać ich przetrwaniu.

„Lekarze roślin”, czyli specjaliści z Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORIN), na co dzień zajmują się diagnozowaniem i zwalczaniem takich chorób, aby nie dopuścić do ich rozprzestrzeniania się na większą skalę.

Jak wyjaśnili specjaliści SUM, rak roślin objawia się w różny sposób, w zależności od gatunku, a jego skutki bywają różnorodne. Zainfekowane rośliny próbują się bronić poprzez wytwarzanie kalusa i żywicy, co ma na celu odizolowanie patogenu. Niestety, efektem są głębokie rany, które osłabiają roślinę. Ta choroba często prowadzi do zamierania części rośliny, szczególnie gdy nie jest odpowiednio szybko zdiagnozowana.

Uczelnia przypomina, że historia walki z rakiem roślin sięga w Polsce lat 20. XX wieku, kiedy to w 1924 roku w powiecie rybnickim odkryto raka ziemniaka, wywołwanego przez grzyba *Synchytrium endobioticum*. Od tego czasu kontrola roślin i walka z chorobami kwarantannowymi, takimi jak rak, stały się codziennością inspektorów PIORIN. Ziemniak, porażony tą

chorobą, tworzy na bulwach charakterystyczne rakowate narośla, które mogą przetrwać w glebie nawet przez 30 lat, stanowiąc zagrożenie dla kolejnych plonów.

Inne formy raka atakują drzewa owocowe, jak w przypadku bakterii *Pseudomonas syringae*, która zimuje w pąkach i poraża nadziemne części drzew. Według uniwersyteckich specjalistów powoduje to powstawanie nekroz, martwic i rakowatych zgrubień na gałęziach i pniach. Proces rozprzestrzeniania się choroby jest ułatwiony przez deszcz, wiatr, owady, a także nieostrożne prace ogrodnicze. Ważnym elementem profilaktyki jest regularne usuwanie i spalanie zainfekowanych liści i pędów, aby zapobiec dalszym zakażeniom.

Rak może dotknąć również topole, powodując na pniach i gałęziach powstawanie narośli, które z czasem prowadzą do obumierania tkanek rośliny – podkreślono w komunikacie. Porażone drzewa stanowią zagrożenie nie tylko dla innych roślin, ale także dla otoczenia, ponieważ ich osłabione gałęzie mogą łatwo łamać się pod wpływem wiatru.

SUM zaznacza jednak, że nie każde zgrubienie na roślinie to rak – podobne deformacje mogą być wywołane przez owady lub pajęczaki, które składają jaja w tkankach roślin. Jednak w przypadku podejrzeń o raka, niezbędna jest szybka interwencja specjalistów, aby ograniczyć straty i zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby. (PAP)

Autorstwo: Julia Szymańska (PAP)

Źródło: [NaukawPolsce.pl](https://naukawpolsce.pl)